

Gyökeresen változtatja meg a világot a mesterséges intelligencia

A változásokra fel kell készülni, és ebben kiemelkedő szerepe van az oktatásnak – mondta *Alföldi István*, a *Neumann János Számítógép-tudományi Társaság* (NJSZT) ügyvezető igazgatója annak kapcsán, hogy a társaság a napokban ingyenes, az IT-biztonságról szóló tankönyvet jelentetett meg, és a robotikával, valamint a mesterséges intelligenciával foglalkozó tananyagot is dolgozik.

Alföldi István emlékeztetett arra, hogy a társaság névadója, a világhírű magyar matematikus, *Neumann János* már a múlt század közepén gyors technológiai fejlődésről beszélt, és utalt arra, hogy az tovább fog gyorsulni. Mára eljutottunk odáig, hogy a technológiai fejlődés sebessége exponenciálissá vált. Ma már mindennapos téma, hogy a hazafelé tartó önvezető autóból miként lehet az otthoni hűtőgépet szabályozni, hogy megfelelő hőmérsékletűre hűtse a sört, vagy épp intézkedjen a hiányzó ital beszerzéséről. Ezek olyan dolgok, amelyek gyakorlatilag már napjainkhoz tartoznak – mutatott rá.

A technológia olyan szintet ér el, hogy már nemcsak egyszerűen technikai vívmányokról beszélünk, hanem a napi életben megjelenő, az emberi intelligenciával versenyre kelő megoldásokról. A mesterségesintelligencia-rendszer összefüggéseket ismer fel, önmagát fejleszti és okosabbá válhat, mint mi vagyunk. A rendszer okosabb lesz, mint a tervezője – fogalmazott Alföldi István, hozzátéve, hogy amikor egy ilyen rendszer elkészül, még any-

nyit sem tud, mint az őt készítő ember. De azután elkezdi tanulni, és egy bizonyos idő után, ha ezt az öntanulási folyamatot nem úgy valósítjuk meg, hogy az kontrollálható legyen, elképzelni sem tudjuk, hogy hová fejlődik.

Ez a magyarázata annak, hogy egyre több utalás történik a szingularitásra, egy olyan eseményre vagy pontra, amely után semmi nem úgy lesz, ahogy eddig volt. Egyes előrejelzések szerint a mostani évszázad harmincas éveire eljutunk odáig, hogy gyakorlatilag minden, ami eddig igaz volt, megváltozik. Egy olyan fajta intelligencia, olyan fajta életforma valósul meg, amely ma még elképzelhetetlen. A mesterséges intelligencia túlhaladja az embert, a vérszorgatókönyvek szerint átveszi a hatalmat felette – hangsúlyozta a szakértő.

Alföldi István utalt egy másik előrejelzésre is, amely szerint tíz-húsz év múlva a Föld lakosainak a száma meghaladja a tízmilliárdot. Jelenleg 7–7,5 milliárdnál tartunk, de már most is hatalmas ellátási gondok vannak. Nem véletlen az óriási népvándorlási hullám, amelynek nemcsak politikai, hanem gazdasági okai vannak. Felmerül a kérdés, hogy miként lehet ellátni ezeket az embereket, akiknek ráadásul azzal is szembe kell nézniük, hogy azoknak a munkáknak a nagy részére, amelyeket a szerencsésebbek ma még végezhetnek, nem lesz szükség, mert a beprogramozott gépek, a robotok az alacsony képzettséget igénylő, egyszerű tevé-

kenységeket sokkal pontosabban és gyorsabban tudják elvégezni – emelte ki a szakértő.

A megoldást Alföldi István szerint a „kobotok” jelenthetik. Ma már dolgoznak azon, hogy a robotokat az úgynevezett kooperatív robotok, azaz az ember és gép együttműködésén alapuló „kobotok” váltsák fel. Ha nem sikerül elérni, hogy egyesüljön a robot precizitása és az ember ma még mindenképp fölényben lévő kreativitása, akkor nemcsak az lesz a probléma, hogy nincs elég élelem vagy ivóvíz, hanem az is, hogy nem lesz munka. Egyes előrejelzések szerint ez a veszély a harmincas évekre akár a munkahelyek felét érintheti. A "kobotok" előnye, hogy az embert is hagyják érvényesülni. Az egészségügyben például óriási lehetőség nyílik a kooperatív robotok számára. Egy jól felkészült orvos és egy precíz robot együttműködése óriási lépést jelent előre. Nemzetközi méretekben már számos példa van erre – mondta Alföldi István.

Mint rámutatott, ezzel a problémával a politikának szerte a világon foglalkoznia kell. A felkészülést haladéktalanul meg kell kezdeni, mivel a technológiai fejlődés exponenciálisan gyorsul, sőt annak sebessége is exponenciális. Miközben ez a fantasztikus eredményeket produkáló technológiai fejlődés zajlik, befogadására rendkívül felkészült emberekre van szükség. Ebben pedig mérhetetlenül nagy szerepe van a gondolkodásra nevelő, korszerű oktatásnak – tette hozzá. Kiemelte, hogy

az NJSZT ezt hirdeti, és igyekszik mindent elkövetni ennek elősegítése érdekében a technológiai eredmények közismertté tételével, kiállításokkal és konferenciákkal, mindazzal, amit egy nonprofit, tudományos egyesület erőforrásai lehetővé tesznek.

Ezen kívül a társaság tananyagokat dolgoz ki, együttműködve a témában érintett egyéb szervezetekkel. Az *IT biztonság közérthetően* című könyv például – amely a társaság oldaláról ingyen letölthető – a *Nemzeti Kibervédelmi Intézettel* és a *Nemzeti Közzolgálati Egyetemmel* együttműködésben készült. Osztrák és magyar egyetemekkel együttműködve pedig előkészületben van egy, a robotikával, illetve a mesterséges intelligenciával foglalkozó tananyag. Ha ésszel és felelősséggel használjuk ki a technológiai fejlődést, akkor nem kell annak veszélyeitől tartani. A mesterséges intelligencia fejlődésével párhuzamosan mindent meg kell tenni az emberi intelligencia fejlesztéséért. Fel kell ismerni, hogy melyek az előnyök és melyek a hátrányok, és ebben az esetben az emberi intelligencia képes lesz kézben tartani és az előnyök irányába fordítani a technológiai fejlődést – hangsúlyozta Alföldi István.

Forrás: <https://sg.hu/cikkek/it-tech/126132/gyokeresen-valtoztatja-meg-a-vilagot-a-mesterseges-intelligencia>

Válogatta: Berke Barnabásné